

Farazi Seyyah ve Cahil Atom

Bir insanın bedenine misafir gelen farazi bir seyyahın, o ülkenin bir şehri mesâbesindeki bir hücreden içeri girdiğini ve oradaki herhangi bir atomla tanışıp, sohbet etmeye başladığını düşününüz. Bu seyyah, o atomun ruhtan haberdar olup olmadığını merak ile ona şöyle bir soru sorsa:

“Bu şehrin sultanı kimdir, sen ve diğer arkadaşların kimin idaresi altındasınız ve ihtiyaçlarınızı kim tedarik ediyor?”

Atom bu soruya cevaben,

“Ben bu şehirde doğdum ve burada büyüdüm. Bugüne kadar böyle bir soru hatırıma gelmediği gibi, bahsettiğin o sultanı da şimdiye kadar görmedim ve tanımadım. Ben ve diğer arkadaşlarım bu şehirde birbirimizle yardımlaşarak yaşayıp gidiyoruz.” dese, ne derece cehalet etmiş olur.

Bu cahil atomu, ruhu inkâr bataklığından kurtarmak isteyen seyyah, o atoma hitaben, *“onu ruhun idare ettiğini ve o ruhun her an kendisi ile alâkadar olmakla beraber, onun yanında bulunmaktan da münezzeh olduğunu, o görünmeyen sultanın diğer atomları ve hücreleri de aynı anda tedbir ve idare ettiğini ve herkese herkesten daha yakın olduğunu”* izah etse, hakikatı terennüm etmiş veya atoma doğru yolu göstermiş olacaktır. Söz konusu atom bu izahatı aklına sığdırsa da sığdırmasa da hakikat budur ve tebeddül etmeyecektir.

O atom, bu hakikatı anlayamadığı takdirde hepsi de idare edilmeye muhtaç bulunan umum atomların ve hücrelerin, birbirilerini idare ettikleri gibi ahmakâne bir fikre sapacaktır.

İşte, bu kâinattaki her bir ecrâm-ı ulviye birer atom gibi kabul edilebileceği gibi, her bir insan, hayvan veya nebat da birer atom addedilebilir. Bunların hepsinin bir terbiye altında hizmet gördüklerinden ve mevcudiyetlerini öylece idâme ettirdiklerinden kat’î anlaşılıyor ki, bütün bu mahlûkat bir **Rabb-ı Hakîm** tarafından tedbir ve idare edilmektedir.

*İşte, o görünmeyen **Sultan**’a iman ve itaat eden insanlar, hakikatı bulmuş ve insaniyetin muktezasını yerine getirmişler demektir.*